

Sygn. akt VII U 150/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

Protokolant: praktykant Magdalena Wójcicka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09 października 2018 r. w Warszawie

sprawy R. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania R. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych(...)Oddział w W.

z dnia 17 listopada 2017 roku, znak: (...)

- oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

R. Z., wniósł odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...)Oddział w W. z 17 listopada 2017 roku, nr (...), stwierdzającej, że jako wspólnik spółki jawnej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od 1 stycznia 1999 roku do 10 sierpnia 2015 roku.

Ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że jako wspólnik spółki jawnej podlegał obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu od 1 stycznia 1999 roku do 6 maja 2012 roku.

Uzasadniając swoje stanowisko R. Z. wskazał, że w dniu 30 grudnia 2011 roku wspólnie z K. W. (1) podjął uchwałę o rozwiązaniu spółki jawnej (...), K. W. (1) i postawieniu jej w stan likwidacji. W dniu 7 maja 2012 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy wydał postanowienie o rozwiązaniu ww. spółki i postawieniu jej w stan likwidacji. W ocenie ubezpieczonego powyższe okoliczności sprawiają, że od 7 maja 2012 roku nie posiada statusu wspólnika spółki jawnej, a w konsekwencji nie podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu społecznemu od ww. daty. Ubezpieczony dodał, że pomijając formalny aspekt rozwiązania spółki, również faktycznie zaprzestała ona prowadzenia działalności gospodarczej. Odnosząc się do twierdzeń organu rentowego, że został zobowiązany do wyboru tytułu ubezpieczenia za okres od 31 lipca 2013 roku do 27 marca 2014 roku oraz od 1 grudnia 2014 roku do 26 czerwca 2015 roku ubezpieczony wskazał, że takiej sytuacji sobie nie przypomina. Jednocześnie zaznaczył, że z oczywistych przyczyn wybiera tytuł ubezpieczenia z umowy zlecenia, z którego zostały odprowadzone składki. (odwołanie z 18 grudnia 2017 roku, k. 3 – 5 a.s.)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. odpowiadając na odwołanie R. Z. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Uzasadniając swoje stanowisko organ rentowy wskazał, że R. Z. od 1 stycznia 1999 roku prowadził działalność gospodarczą najpierw w formie spółki cywilnej a następnie od 20 marca 1995 roku w formie spółki jawnej. W okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania umowy zlecenia w okresie od 31 lipca 2013 roku do 27 marca 2014 roku oraz od 1 grudnia 2014 do 26 czerwca 2015 roku. W związku z powyższym organ rentowy skierował do odwołującego zapytanie o wybór tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym. Wobec braku informacji zwrotnej od odwołującego, organ rentowy przyjął jako podstawę do ubezpieczenia pozarolniczą działalność gospodarczą, ponieważ był to tytuł, który powstał wcześniej. Organ rentowy argumentował, że postawienie spółki jawnej w stan likwidacji nie wpływa na podleganie ubezpieczeniom społecznym przez odwołującego. W ocenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych również brak faktycznego prowadzenia działalności gospodarczej nie ma znaczenia dla spełnienia przez wspólnika spółki jawnej przesłanek do objęcia ubezpieczeniem społecznym. (odpowiedź na odwołanie z 30 stycznia 2018r., k. 36 – 37 a.s.)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

R. Z. od 1 stycznia 1999 roku prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą w formie spółki cywilnej, która następnie została przekształcona w (...) R. Z., (...) spółka jawna z siedzibą w M.. (...) spółki jawnej (...) byli ubezpieczeni oraz wspomniany wyżej K. W. (1). W ramach prowadzonej działalności gospodarczej ubezpieczony prowadził 4 agencje bankowe na rzecz (...) S.A. Agencje były prowadzone w wynajmowanych lokalach. Z dniem 31 grudnia 2011 roku (wpis w rejestrze przedsiębiorców KRS) wspólnicy podjęli decyzję od rozwiązania spółki i postawieniu jej w stan likwidacji. Umowa z bankiem (...) S.A. na prowadzenie agencji obowiązywała do stycznia 2012 roku. Jedną z umów najmu lokalu ubezpieczony rozwiązał w połowie 2012 roku. (odpis aktualny z KRS, k. nienumerowana a.r., zeznania ubezpieczonego R. Z. w charakterze strony, k. 68 – 79 a.s., pismo dot. lokalu wynajmowanego od E.-nieruchomości sp. z o.o. w M., k. 64 a.s.)

W dniu 26 kwietnia 2012 roku R. Z. i K. W. (1) złożyli do Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIV Wydziału Gospodarczego KRS wniosek o wpisanie do rejestru przedsiębiorców informacji o likwidacji spółki jawnej (...), K. W. (1). Na likwidatorów spółki jawnej zostali wyznaczeni ubezpieczony R. Z. oraz K. W. (1). (wniosek o zmianę wpisu w KRS, k. 8 – 12 a.s., załącznik do wniosku o zmianę wpisu w KRS, k. 12 a.s., odpis aktualny z KRS, k. nienumerowana a.r., zeznania ubezpieczonego R. Z. w charakterze strony, k. 68 – 79 a.s.)

W dniu 12 lipca 2012 roku ubezpieczony złożył wniosek do Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa w W. IX Wydziału Ksiąg Wieczystych o wykreślenie hipoteki kaucyjnej wpisanej na rzecz (...) S.A. zabezpieczającej wierzytelność w wysokości 120.000,00 zł. (wniosek o wykreślenie wpisu w księdze wieczystej, k. 64 a.s.)

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej R. Z. rozliczał się z urzędem skarbowym. Przychód ubezpieczonego z pozarolniczej działalności gospodarczej:

- w 2011 roku wynosił 140.620,91 zł, przy kosztach jego uzyskania wynoszących 108.236,28 zł;
- w 2012 roku wynosił 6.090,98 zł, przy kosztach uzyskania wynoszących 14.166,72 zł;
- w 2013 roku wynosił 6.250,00 zł przy kosztach jego uzyskania w kwocie 6.342,08 zł.

W latach 2014-2016 w zeznaniach PIT-36L ubezpieczony nie wykazywał jakichkolwiek przychodów, czy kosztów ich uzyskania z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T. z 17 lipca 2017 roku, k. nienumerowana a.r., pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T. z 3 kwietnia 2018 roku, k. 46 – 47 a.s.)

W dniu 22 września 2017 roku wspólnicy firmy (...) podjęli uchwałę o zakończeniu likwidacji spółki. (postanowienie Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy z 21 marca 2018 roku, k. 64 a.s.)

W okresach od 31 lipca 2013 roku do 27 marca 2014 roku oraz od 1 grudnia 2014 roku do 26 czerwca 2015 roku ubezpieczony był zgłoszony do ubezpieczeń społecznych z tytułu wykonywania umowy zlecenia. Od 11 sierpnia 2015 roku R. Z. podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę zawartej na pełen etat. (bezsporne)

W dniu 26 września 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. zawiadomił R. Z. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej pod firmą (...), K. W. (1) sp. j. W zawiadomieniu o wszczęciu postępowania organ rentowy zwrócił się do ubezpieczonego o wybranie tytułu podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym w okresie od 31 lipca 2013 roku do 27 marca 2014 roku oraz od 1 grudnia 2014 roku do 10 sierpnia 2015 roku. (zawiadomienie o wszczęciu postępowania, k. nienumerowana a.r.)

W oparciu o ustalenia poczynione w toku postępowania wyjaśniającego Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w dniu 17 listopada 2017 roku wydał decyzją nr (...), mocą której stwierdził, że R. Z. jako wspólnik spółki jawnej podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 1 stycznia 1999 roku do dnia 10 sierpnia 2015 roku. (decyzja z 17 listopada 2017 roku, nr (...), k. nienumerowana a.r.)

Od decyzji z 17 listopada 2017 roku, nr (...), R. Z. złożył odwołanie inicjując postępowanie sądowe. (odwołanie z 18 grudnia 2017 roku, k. 3 – 5 a.s.)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów zawartych w aktach sprawy, aktach rentowych oraz częściowo w oparciu o zeznania przesłuchanego w charakterze strony odwołującego.

Sąd uznał zeznania odwołującego R. Z. za niewiarygodne w zakresie, w jakim zmierzały do wykazania, że utracił on status (...) spółki jawnej (...), K. W. (1) z dniem 7 maja 2012 roku. Sąd miał na uwadze, że zaoferowany przez ubezpieczonego materiał dowodowy w postaci dokumentów nie potwierdził jego zeznań szczególnie w zakresie daty zwolnienia wszystkich pracowników, a także faktycznego zaprzestania prowadzenia przez spółkę jawną (...), K. W. (1) działalności gospodarczej.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie R. Z. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z 17 listopada 2017 roku, nr (...), było niezasadne i podlegało oddaleniu.

Spór w niniejszej sprawie sprowadzał się do ustalenia, czy w okresie od 1 stycznia 1999 roku do 10 sierpnia 2015 roku ubezpieczony podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym (emerytalnemu, rentowym oraz wypadkowemu) jako (...) spółki jawnej (...), K. W. (2).

O objęciu ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi wspólników spółek osobowych - spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej tworzonych na podstawie Kodeksu spółek handlowych - oraz wspólników jednej tylko ze spółek kapitałowych, tj. jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, o których stanowi art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1778, dalej: ustawa systemowa) - decyduje prowadzenie przez nich działalności pozarolniczej, której zakres pojęciowy nie pokrywa się ściśle z zakresem prowadzenia działalności gospodarczej w rozumieniu ustawy o swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej. Pojęcie „prowadzenia działalności pozarolniczej” nie zostało zdefiniowane w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy systemowej; treść normatywną tego przepisu uzupełnia art. 8 ust. 6 ustawy, w którym określono podmioty i wymieniono warunki, na których podmioty te podlegają ubezpieczeniom społecznym. Podmioty wymienione w tym przepisie charakteryzują się różnym statusem prawnym. Są to osoby prowadzące działalność pozarolniczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych, a także twórcy i artyści, osoby prowadzące działalność w zakresie wolnego zawodu, wspólnicy spółek osobowych (cywilnej, jawnej, komandytowej lub partnerskiej), wspólnicy

jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, a także osoby prowadzące niepubliczne szkoły, placówki lub ich zespoły, na podstawie przepisów o systemie oświaty. Na tle art. 8 ust. 6 ustawy systemowej należy stwierdzić, że prowadzenie działalności pozarolniczej jest pojęciem niepokrywającym się z prowadzeniem działalności gospodarczej, o której stanowi art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, jako o zarobkowej działalności wytwórczej, budowlanej, handlowej, usługowej lub poszukiwaniu, rozpoznawaniu i wydobywaniu kopalin ze złóż, z uwzględnieniem działalności zawodowej, wykonywanych w sposób zorganizowany i ciągły. Ustawa systemowa odwołuje się do definicji ujętej w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej tylko w art. 8 ust. 6 pkt 1, a w pozostałych punktach tego przepisu odnosi się do osób prowadzących działalność w różnych formach organizacyjno-prawnych, z których nie wszystkie wykonują działalność gospodarczą sensu stricto. Także nie wszyscy przedsiębiorcy w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej są podmiotami ubezpieczenia z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej, gdyż ubezpieczeniem społecznym objęte są wyłącznie osoby fizyczne, co wyłącza osoby prawne i jednostki organizacyjne niebędące osobami prawnymi, którym odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną, wykonujące we własnym imieniu działalność gospodarczą.

W konkluzji tych rozważań należy stwierdzić, że podleganie ubezpieczeniom społecznym przez wspólnika osobowej spółki prawa handlowego nie pozostaje w związku z prowadzeniem przez niego działalności gospodarczej, ściśle związanej z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego. Spółką jawną jest spółka osobowa, która prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą. Spółka ta, jako osobowa spółka prawa handlowego, nie ma osobowości prawnej, lecz może we własnym imieniu nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana (art. 8 k.s.h.), więc jest podmiotem określonym w art. 33¹ k.c. W wyniku organizacyjnego i majątkowego wyodrębnienia od wspólników, spółka, a nie wspólnicy, prowadzi przedsiębiorstwo pod własną firmą, więc spółka, nie wspólnicy jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Wspólnicy osobowych spółek prawa handlowego podlegali obowiązkowi ubezpieczenia społecznego na podstawie ustawy z dnia 18 grudnia 1976 roku o ubezpieczeniu osób prowadzących działalność gospodarczą (jednolity tekst: Dz.U. z 1989 r. Nr 46, poz. 250) jako osoby fizyczne wykonujące działalność prowadzoną przez kilka osób w ramach jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej (ubezpieczeniu podlegała każda z tych osób - art. 1 ust. 2 ustawy). Było to rozwiązanie odpowiednie do regulacji ówczesnego Kodeksu handlowego, zachowującego moc w zakresie przepisów o spółce jawnej (art. 75-142 k.h.), spółce z ograniczoną odpowiedzialnością (art. 158-306 k.h.) i spółce akcyjnej (art. 307-497 k.h.); przepisy o spółce komandytowej zostały przywrócone przez ustawę zmieniającą z dnia 31 sierpnia 1991 roku (Dz.U. Nr 94, poz. 418). W pierwotnym brzmieniu obowiązującej od dnia 1 stycznia 1999 roku ustawy nie wymieniono osób, które - w różnych formach - wykonują działalność gospodarczą, lecz zakreślono krąg podmiotów podlegających obowiązkowi ubezpieczenia przez odesłanie do przepisów o działalności gospodarczej i innych przepisów szczególnych. Wspólnicy spółek osobowych byli więc traktowani jako podmioty gospodarcze w pojęciu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 roku o działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 41, poz. 324).

Z wejściem w życie w dniu 1 stycznia 2001 roku ustawy z 19 listopada 1999 roku - Prawo działalności gospodarczej (Dz.U. Nr 101, poz. 1178 ze zm.) przedsiębiorcę zdefiniowano jako osobę fizyczną, osobę prawną oraz niemającą osobowości prawnej spółkę prawa handlowego. Jednocześnie w Kodeksie spółek handlowych, który właśnie zaczął obowiązywać, ustanowiono - jako spółki osobowe - spółkę jawną, partnerską, komandytową i spółkę komandytowo-akcyjną (art. 4 pkt 1 k.s.h.) oraz postanowiono, że spółki, a nie ich wspólnicy prowadzą przedsiębiorstwo pod własną firmą oraz że tylko one mogą we własnym imieniu nabywać prawa, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywane. W tak ukształtowanym stanie prawnym wspólnicy spółek jawnych, komandytowych i partnerskich - nie będąc przedsiębiorcami - przestali być uznawani za osoby prowadzące działalność, także na gruncie przepisów ubezpieczeniowych. W judykaturze prezentowany był później pogląd, że decydowało to o wyłączeniu wspólników spółek osobowych z ubezpieczenia społecznego w okresie od dnia 1 stycznia 2001 roku do dnia 31 grudnia 2002 roku (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 roku, I UK 157/04, OSNP 2005 nr 17, poz. 274 i z dnia 16 czerwca 2002 roku, I UK 335/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 63).

Ustawą z dnia 18 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 241, poz. 2074 ze zm.) dodano art. 8 ust. 6 pkt 4, który zaczął obowiązywać od dnia 1 stycznia 2003 roku. W ocenie projektodawców, ustanowienie tego przepisu nie spowodowało istotnej zmiany prawa, a jedynie utrzymanie stanu sprzed nowelizacji przepisów o działalności gospodarczej (Sejm IV kadencji, druk nr 700), jednakże Sąd Najwyższy ocenił wprowadzenie omawianej regulacji jako istotną zmianę merytoryczną w kierunku zgodnym z zasadą powszechności ubezpieczenia i równego traktowania ubezpieczonych w zakresie objęcia obowiązkiem ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 maja 2005 roku, I UK 258/04, OSNP 2006 nr 3-4, poz. 58 z glosą P. Bielskiego, Prawo Spółek 2006, z. 9; podobnie w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2006 roku, I UZP 4/05, OSNP 2006 nr 19-20, poz. 304). Polemikę dotyczącą obowiązku ubezpieczenia w związku z niewykazywaniem przez wspólników spółek osobowych cech przedsiębiorcy określonych w art. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej zakończyło wskazanie przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 22 lutego 2006 roku, I UZP 4/05 (OSNP 2006 nr 19-20, poz. 304), że objęcie ich ubezpieczeniem społecznym nastąpiło w drodze zabiegu włączającego ich działalność do zbiorczego tytułu „działalności pozarolniczej”.

W wyroku z dnia 13 września 2010 roku, II UK 82/10 (OSNP 2012 nr 1-2, poz. 21) Sąd Najwyższy wypowiedział pogląd, że obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlega każdy będący osobą fizyczną wspólnik spółki komandytowej (spółki osobowej) związanej w celu prowadzenia działalności gospodarczej i prowadzącej taką działalność. Fragment uzasadnienia tego wyroku, w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że „podleganie przez wspólnika spółki komandytowej ubezpieczeniom społecznym w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności pozarolniczej do dnia zaprzestania jej wykonywania należy odnosić do statusu wspólnika w spółce prowadzącej (wykonującej) działalność gospodarczą, a nie do faktycznego uczestniczenia w działalności przedsiębiorstwa”, należy interpretować w powiązaniu z określeniem chwili, w której komandytariusz staje się wspólnikiem, bez powiązania jego statusu ze statusem przedsiębiorcy, którym jest spółka. W tym przedmiocie Sąd Najwyższy stwierdził, że osoba przystępująca w charakterze komandytariusza do prowadzącej już działalność spółki komandytowej podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym od dnia złożenia notarialnego oświadczenia o przystąpieniu do spółki (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 7 marca 2012 roku, II UK 18/12, OSNP 2013 nr 5-6, poz. 60, z dnia 23 października 2012 roku, II UK 75/12, niepublikowany).

Konkludując, do powstania obowiązku ubezpieczenia wspólnika spółki jawnej (podobnie jak pozostałych spółek osobowych) wymagane jest faktyczne prowadzenie działalności gospodarczej przez tę spółkę. Powyższa teza ma rozstrzygające znaczenie w niniejszej sprawie.

Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Sąd ustalił, że w okresie objętym sporem odwołujący R. Z., pozostawał wspólnikiem spółki jawnej (...), a od połowy 2012 roku był jednocześnie jej likwidatorem. Ostatecznie do likwidacji spółki doszło dopiero z dniem 22 września 2017 roku.

W ocenie Sądu Okręgowego nie zostało w niniejszej sprawie udowodnione, że (...) R. Z., K. W. (1) Sp.j. nie prowadziła rzeczywistej działalności zarobkowej, wykonywanej w sposób zorganizowany i ciągły. W tym kontekście podnieść należy, że rozpoczęcie działalności polega na podjęciu w celu zarobkowym działań określonych we wpisie do ewidencji działalności gospodarczej. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem, ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 21 czerwca 2001 roku, sygn. akt II UKN 428/00, wyrok Sądu Najwyższego z 25 listopada 2005 roku, sygn. akt I UK 80/05). Z tego powodu wpisowi nadawano zawsze charakter deklaratoryjny, a nie - konstytutywny. Nie kreował on również bytu prawnego przedsiębiorcy. Określanie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności gospodarczej wpisywanej do ewidencji powodowało istnienie domniemania faktycznego, że z tą datą działalność gospodarcza została podjęta i była prowadzona aż do czasu jej wykreślenia z ewidencji. Domniemanie faktyczne ma znaczenie dowodowe i może być obalone (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 25 października 2006 roku, sygn. akt II GSK 179/06), co oznacza, iż okres prowadzenia działalności gospodarczej wynikającej z wpisu do ewidencji może być korygowany, lecz czynność

ta musi być powiązana z wynikami postępowania dowodowego. W takiej sytuacji, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne.

Ubezpieczenie z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej powstaje z mocy prawa. Wprawdzie w decyzjach dotyczących tej kwestii używa się niejako zwyczajowo sformułowania „obejmuje ubezpieczeniem społecznym”, jednakże nie zmienia to faktu, że ubezpieczenie to powstaje z mocy prawa, a decyzja organu rentowego ma jedynie charakter deklaratoryjny, potwierdzający powstanie prawa z chwilą ziszczenia się jego ustawowych przesłanek. Przepis art. 6 ust. 1 pkt 5 w związku z art. 13 pkt 4 oraz w związku z art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej kreuje obowiązek podlegania osób prowadzących pozarolniczą działalność ubezpieczeniom z mocy ustawy od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności. Tak więc, to nie decyzja organu rentowego powoduje powstanie tego obowiązku, a jedynie potwierdza ona ten obowiązek. Decyzja ta wydawana jest na podstawie art. 83 ust. 1 pkt 2 ustawy systemowej i nie jest decyzją kształtującą prawa i obowiązki, a jedynie decyzją potwierdzającą przebieg ubezpieczeń. Innymi słowy, o obowiązku ubezpieczenia przesądzają przepisy prawa, a nie wola ubezpieczonego lub organu rentowego.

Wreszcie w wyroku z 22 lutego 2010 roku (I UK 240/09) i postanowieniu z 18 października 2011 roku (III UK 43/11) Sąd Najwyższy trafnie wyjaśnił, że ocena, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, należy do sfery ustaleń faktycznych, samo zaś istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej.

W niniejszej sprawie ubezpieczony nie wykazał, że nie wykonywał żadnych czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej po dniu 6 maja 2012 roku. Ubezpieczony twierdził, co prawda, że zostały rozwiązane wszelkie umowy i stosunki prawne, które umożliwiły mu prowadzenie działalności gospodarczej, jednak w procesie nie zostało to udowodnione. R. Z. nie przedstawił na ww. okoliczności jakiegokolwiek dokumentu, a Sąd ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie musiał bazować na bardzo znikomej dokumentacji załączonej do akt sprawy. Za istotny i kluczowy dowód nie mogły zostać uznane deklaracje VAT-7, ponieważ jak wynika z zeznań samego odwołującego spółka nie świadczyła usług, rozliczanych z podatku od towarów i usług. Dodatkowo nie zostało również udowodnione, że po maju 2012 roku spółka nie wykazywała jakiegokolwiek dochodu. Jak wynika z pism Naczelnika Urzędu Skarbowego W. T. ubezpieczony w roku 2013 składał do tego urzędu deklaracje PIT -36L, z których wynika, że spółka osiągała za ten rok przychody. Ubezpieczony tłumaczył, że powyższe wynikało z likwidacji majątku spółki w postaci samochodu. Okoliczność ta również jednak nie została wykazana. Należy wskazać, że postępowanie kontrolne, w oparciu o które organ wydał zaskarżoną decyzję wyznaczyło przedmiot sporu, zarówno w podstawie faktycznej, jak i prawnej. Sąd zważył przy tym, że zgodnie z normami generalnymi statuowanymi przed wszystkim przez art. 6 k.c. oraz przez art. 232 k.p.c. strona postępowania obowiązana jest udowodnić wszystkie swoje twierdzenia zgłaszane przez nią w sprawie.

Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2001 roku (sygn. akt I PKN 660/00) samo twierdzenie dotyczące istotnych dla sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą. Ponadto jak argumentował to Sąd Apelacyjny w Warszawie, w wyroku z dnia 13 kwietnia 2006 roku (sygn. akt Sądu Apelacyjnego w Warszawie, III AUa 35/06), przedmiotem postępowania dowodowego są fakty mające istotne znaczenie dla merytorycznej oceny dochodzonego roszczenia.

Odnosząc powyższe do realiów niniejszej sprawy, należy więc wskazać, że w ocenie, Sądu Roman Z. nie sprostął ciężarowi dowodu, gdyż zebrany w sprawie (zarówno w toku postępowania przed organem rentowym, jak i w toku procesu przed sądem) materiał okazał się niewystarczający dla wykazania zasadności stanowiska ubezpieczonego. Zdaniem Sadu, ubezpieczony nie wykazał, że po dniu 7 maja 2012r. nie wykonywał działalności gospodarczej, zwłaszcza, że Spółka jawna (...) prowadziła 4 agencje bankowe, ubezpieczony w trakcie przesłuchania informował o szczegółach dotyczących zamknięcia działalności zaledwie jednej spośród czterech agencji i nie przedstawił jakichkolwiek informacji dotyczących terminu zamknięcia pozostałych agencji bankowych prowadzonych przez Spółkę. W aktach ubezpieczeniowych znajduje się m. in. pismo z dnia 11 czerwca 2012r. dotyczące rozwiązania umowy najmu lokalu, w którym prowadzona była agencja bankowa omawiana przez ubezpieczonego, jednak ubezpieczony

nie przedstawił analogicznych informacji dotyczących 3 pozostałych agencji bankowych. Po rozprawie, która odbyła się w dniu 17 lipca 2018r. pełnomocnik odwołującego się, uzupełniając po przesłuchaniu ubezpieczonego materiał dowodowy, załączył do niego jedynie deklaracje VAT 7, informacje o stanie rachunku spółki na dzień 31 grudnia 2013r. oraz kopię postanowienia Sądu o zakończeniu likwidacji spółki w dniu 22 września 2017r. W ocenie Sądu, dokumenty przedstawione przez ubezpieczonego w toku procesu jak również dowód z przesłuchania ubezpieczonego nie były wystarczającymi do udowodnienia, że istotnie Spółka Jawna (...), K. W. (1) zaprzestała prowadzenia działalności gospodarczej, a co za tym idzie upadł tytuł podlegania przez R. Z. ubezpieczeniom społecznym z dniem 7 maja 2012r. Nie wykazano w toku procesu innych okoliczności dotyczących okresu prowadzenia działalności jak np. dat zwolnienia pracowników, czy rozwiązania umów najmu lokali.

Po otwarciu likwidacji spółki odwołujący się był jej likwidatorem, jednak fakt posiadania statusu likwidatora nie spowodował automatycznie utraty przez R. Z. statusu wspólnika spółki jawnej. Powyższe oznaczało bowiem, że był on zobowiązany do podejmowania czynności zmierzających do likwidacji majątku spółki, jednak nadal pozostawał formalnie jej wspólnikiem.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Zarządzenie: (...)